

دانیال نبیئے کتاب

دانیال نبیئے کتابی پچار

دانیال نبیئے کتاب دو زبانا، ابرانی و آرامیا نبشه کنگ بوتگ. دانیال نبی، اسراییلی ورناء آت. سال ۶۰۵ پیش میلادا، باپلے بادشاہ نبوگدینزرا اسراییلے سرا اُرش کرت. بازین دگه مردمیئے همراھیا دانیال ھم آوار جنگ و باپلا برگ بوت. چه آوهدا و رند دانیالا و تی سجھین امر باپل و پارسی بادشاھانی دربارا گوازینت. دانیالا، باپلی بادشاہ نبوگدینزرا و بلشارزئے دئور ھم دیستگ و ماد بادشاہ داریوش و پارس بادشاہ کورشی زمانگ ھم دیستگ. اے سرگوست و إلهام که دانیائی کتابا مان آنت، تان ۵۳۶ پیش میلادا بوتگ آنت و پیش دارنت که اے کتاب ششمی گرن پیش میلادا نبشه کنگ بوتگ.

دانیائی کتابی هپتمی تان دوازدھمی دَر، یونانی و رومی مَزن و اکانی جاھ جنگی گپا کنت. بازین دگه آنچین چست و ایریئے گپا ھم یک و ٹیکا کنت که چه دانیائی پئیگمبریئے دئورا باز رند ترا بوتگ آنت. پاکین کتابی نمتوک هئیال کنت که هدا دیمئے کاران نزانت و زاهر کرتیش نکنت. پمیشکا گوشنست که اے کتاب باز رند ترا نبیسگ بوتگ. بلہ په باور مندان اے گپ تچک انت که هدا دیمئے کاران زانت و زاهر کرتیش کنت.

کتابی ائولی، سئیمی و ششمی دَر ھمے گپئے سرا آنت که دانیال و آیینے سنگت آنچین جاگھیا وتا پاک و پلگار دارنت که سجھین نیمگان بُت پرستی انت. کِر و گورئے مردمانی چم ھم سک آنت که دانیال و آیینے سنگت رَدین کارے بکننت و گرگ بینت. هدا دو رندا آیان چه مرکا رَکینیت. دانیالا باپلی و پارس بادشاھانی گورا مزنین اگدھ گون بوتگ و انگت بُت پرستانی نیاما و تی هدائے سرا و تی باوری مُهر داشتگ.

کتابیئے دومی و چارمی درا، دانیال دو وابئے مانا یا گوشیت که بادشاہ نبوگدنزرا دیستگ آنت. کتابیئے پنچمی درا، آناگت دستے زاھر بیت و شاهی دیوانجاہئے دیوالئے سرا آنچین چیزے نبشتہ کنت که کسی وانت نکنت. دانیال، اے نبشتہا هم وانیت و مانا کنت.

کتابیئے هپٹمی تان دوازدھمی دَر هما إلهامانی گپا کنت که دانیال نبیا دیستگ آنت و آیوکین وھدئی بارئوا آنت. چه اے کاران بازینے سَرجم بوتگ: دانیال، پارس بادشاھیئے کپگئے پیشگویا کنت، سِکندرئے آیگ و پدا آیئے کپگئے هبرا کنت، سِکندرئے بادشاھیئے بھر و بانگ بئیگئے گپا کنت، شمال بزان سوریہئے و جنوب بزان مسروئے بادشاھانی هبرا کنت، په زیباین مُلک، إسراییلا اے بادشاھانی نیامئے هما جنگانی هبرا هم کنت که رَندا بنت.

دانیال، هما واده داتگین مسیھئے آیگئے پیشگویا هم کنت، ایسا مسیھئے. ایسائے جندا هم که وتی تالیم و درسانی تها هلاسیئے وھدئی بارئوا هبر کرتگ، دانیالئے پیشگویانی مسالی داتگ. اشیئے مانا إشِ اشِ انت که دانیالئے لہتین پیشگوی دنیائے هلاسیئے وھدئی بارئوا آنت و انگت سَرجم نبوتگ آنت.

ما دانیال نبینے کتابیئے تھا گندیں که جھانئے چست و ایر انسانئے دستا نه آنت، ھدائی دستا آنت و ھدا اے سجھیں چیزان دیم په هما منزلا بَرانِ انت که آییئے وتی واھگ انت و گڈسرا، ھدا وتی بادشاھیا برجم کنت. اے دنیایا، ھدائی باورمند مُدام چوَ درامدا آنت بلہ انگت وتی باورئے سرا مُهر اوشتات کنت و آنچین زندے گوازینت کنت که ھدا چه آیان رزا و وشنود ببیت.

دانیال و سنگتانی گچین بئیگ

۱ یهودائی بادشاہ یہویا کیمئے دئورئے سئیمی سالا، بابلئے بادشاہ نبوگدنزرا آتک و اورشلیمی آنگر کرت. ۲ چه ھداوندئے رزا یا یهودائی بادشاہ، یہویا کیمی پرتوش دات. بادشاھیے جند و ھدائی لوگئے لہتین دَرپی گون و ت بابلئے سرڈگارا، وتی ھدائی لوگا آورت و دَرپی وتی ھدائی لوگئے هزانگا ایر کرتنت.

۳

پدا بادشاها و تى دربارئے کارمَستِر، آشِپناز هُكم دات که چه إسراييلی

چُکان لهتین آنچیں بیار که چه بادشاھی نسل و شریمندیں هاندانان بینت،
آنچیں ورنا که هچ پئیمیں بدَنی ائیپیش مان مبیت و رنگا ڈئولدار بینت، هر ڈئولین
ہکمتا بلد بئیگئے لاهک، زانتکار و زوتپَهم بینت و بادشاھئے بارگاها اوشتگا
بِکرزنٽ. پدا اے ورنایان بِلئے آرمایی زبان و لبزانکا بوانیں.
بادشاها إشانی ۵
هر روچیگیں وراک و شراب چه و تى جندئے وراک و شرابا گچیں کرت و هُكمی
دات که تان سئے سالا إشان شرّ بوانینیت و زانتکار کنیت و پدا منی ہزمتا
بُوشتارینیت.
۶ إشانی نیاما چه یہودایا آورتگیں دانیال، هنانیا، میشاپل و آزریا
ھئوار آتنت.
۷ دربارئے کارمَسترا آیانا نوکیں نام پر کرت. دانیالئے نامی ِلتشار،
ھنانیائے شدرک، میشاپلئے میشک و آزریائے آبدِنگو کرت.

۸

دانیالا إراده کرت که من و تا گون شاھی وراک و شراباپن پلیث نکنان. گڑا
آییا گون دربارئے کارمَسترا دزبندی کرت که اگن تئو رزا دئیئے، من اے وراکان
نئوران و و تا پلیث نکنان.
۹ نون ھدايا کارمَسترئے دلا په دانیالا مھر و همدردی
پییدا کرت،
۱۰ بلہ کارمَسترا آنگت گون دانیالا گوشت: ”منا چه و تى واجھیں
بادشاها ٹرسیت. آییا و ت په شما وراک و شراب گچیں کرتگ. اگن آبگندیت که
شما چه و تى اے دگه همسروکیں ورنایان نزورتر ایت، گڑا؟ اے پئیما، شما
بادشاھئے دستا منی سرا بُراینیت.“
۱۱ کارمَسترا شپنازا په دانیال، هنانیا،

میشاپل و آزریاپا یک اپسَرے داشتگاٹ. دانیالا گون ھمے اپسرا گوشت:
”مھربانی بکن و مارا تان ده روچا بچگاس و بچار، ٻل که مارا په ورگا تھنا سبزی
و په نوشگا تھنا آپ دئیگ بیت.
۱۲ پدا مارا گون ھما ورنایان دیم په دیم بکن و
بچار که شاھی وراکان ورگا آنت. اگن ما نزورتر بوتیں، رندا گون ما ھما پئیما بکن
که تئیی دل گوشت.
۱۳ گڑا اپسرا آیانی هبر مَنْت و تان ده روچا آچگاستنٽ.

۱۵ دهین رۆچانی هلاسیا، دیستیش که آ، چه اے دگه وَرنايان جاندراهتر و پزۇرتر آنت که شاهى وراکش وارتگات. ۱۶ گڑا اپسرا شاهى وراك و شراب، چه آيانى وراكا در كرتنت و آيانا سبزى دات. ۱۷ اے چارىن ورنا، هُدايا لبزانك و هكمتئە هر پئيمىن زانت و هُنر دئيان كرتنت. دانيال هر ورئين الهام و شبيين و وابانى مانايانا هم بلد آت.

۱۸ گڑا بادشاھ نبوگدىزئە گيشىنتىگىن سئيىن سال كه سَرجم بوتنت، دربارئے كارمسترا اے سجّهىن ورنا آورت و بادشاھئے بارگاها پىش كرتنت. ۱۹ وھدے بادشاها گون آيان گپ و ثران كرت، دیستى كه دگه گس دانيال، هنانيا، ميشايل و آزريائى پئىما نه انت. ۲۰ گڑا اے چارىن بادشاھئے جندئە ھزمتا دارگ بوتنت. بادشاها هرچە كه جۇست كرتنت، دیستى كه اے مردم هر پئيمىن ھكمت و سريديا چە ملکئە سجّهىن جادوگر و ساھران ده سرى شرتر آنت. ۲۱ دانيال، تان كورش بادشاھئے دئورئے ئولى سالا ھمۇدا منت.

بادشاھئے واب

۱ نبوگدىزرا وتى بادشاھى دئورئے دومى سالا واب دىست. آيىئە أرواه بىتاهير بوت و آ واب نكىت. ۲ گڑا بادشاها جادوگر، ساھر، چىند و نجوميانى لوٹايىنگئە ھكم دات كه آيىئە وابان مانا بىكىنت. آ، آتك و بادشاھئے دىما اوشتاتنت. ۳ بادشاها گون آيان گوشت: "من وابى دىستگ و منى أرواه پە اے وابئە مانائە زانگا بىتاهير انت." ۴ گڑا نجوميان گون بادشاها آرمایى زبانا گوشت: "او بادشاه! مۇدام زندگ باتئى. مارا وابا بگوش. ما پە تئو ماناىيى كنىن." ۵ بادشاها گون نجوميان گوشت: "منى گپ يىڭى. اگن شما منى وابا مگوشىت و مانا مكىت، شما ئىگر ئىگر كنگ بىت و شمىئە لۆگ تباھ كنگ و هاكوڭ جۆر كنگ بىت. ۶ بله

اگن شما وابا بگوشیت و مانا بکنیت، شمارا چه منی نیمگا ٹیکی و تھپه، مُز و مزنین شرپ و اِزْتے رسیت. پمیشکا منا منی واب و وابئے مانا یا بگوشیت.“

۷ آیان یک رندے پدا گوشت: ”جی بادشاہ! مارا وابا بگوش، ما مانا یا

کنین.“ ۸ بادشاها گوشت: ”من سَدَّک آن که شما په و هدزوالیا اے هبران کنگا

ایت. شما گندگا ایت که منی هُکم یک و یُک انت ۹ که اگن شما منا وابا مگوشیت، په شما سزا یکین انت. شما وتمان وتا شئور کرتگ که منی دیما چپ و چوئین هبر بکنیت و دروگ بیندیت تان هما و هدا که وهد و جاور بدل بینت. پمیشکا شما وتمان من زانان که شما مانا یا هم کرت کنیت.“

۱۰ نجومیان، بادشاھی پسئوا گوشت: ”او بادشاہ! دنیا یا هچ چشین مردمے نیست که اے کارا کرت بکنت. هچ بادشاها، هرچنت که مزن و زوراور ببیت، هچ بر چه هچ جادوگر، ساهر و نجومیا چشین پرمایشے نکرتگ. ۱۱ اے کارا که تئو بادشاہ لؤٹگا ائی، سک گران انت. چه هُدایان آبید، اے هبرا کس بادشاها گوشت نکنت، و هُدا وہ انسانانی نیاما ٹنستگ انت.“

بادشاھی هُکم

۱۲ گون اے هبرانی اشکنگا، بادشاہ چه زهرا سک هژم گپت و هُكمی دات که بايلئے سجهین داناین مردم گار و گمسار کنگ بینت. ۱۳ گڑا پرمانے دئیگ بوت که

دانا گشگ بینت. دانیال و آییئے سنگتانی شوھازا هم در کپتنت که بگشنستش. ۱۴ نون دانیالا گون جلالانی سرمستر، آریوکا که بايلئے دانایانی گشگا در کپتگا، په هکمت و دانایی هبر کرت. ۱۵ دانیالا چه بادشاھی داشتگین سرمستر، آریوکا جُست کرت: ”بادشاها چیا چشین ترندیں پرمانے داتگ؟“ آریوکا، دانیال هال دات

که چې بوتگ. ۱۵ نون دانیال شت و گوں بادشاها دزبندی ای کرت که مانا کمې وهد بدئ، من تئو بادشاهئ وابا گوشان و مانا کنان.

۱۶ دانیال، لوگا شت و وتی سنگت، هنانيا، میشايل و آزريابي هال داتنت.
گوشتی: ”چه آسمانی هُدایا رهم بلوئیت و دوا کنیت که اے راز په ما پدر ببیت تانکه ماشما و باپلئے اے دگه دانا گُشگ مبین.“

وابئے مانا

۱۷ گڑا هما شپا اے راز په دانیالا، شُبینیا پدر کنگ بوت. نون دانیالا آسمانی هُدائی ستا کرت. ۱۸ گوشتی:

”هُدائی ناما أبد تان أبد ستا و سنا بات،

چیا که هكمت و زور هماییئیگ آنت.

۱۹ هما انت که وهد و موسمان بدل کنت،

هما انت که بادشاهان دور کنت یا تهتا نادیئنیت،

هما انت که دانایان هكمت دنت و سرپدیئنان زانت بکشیت،

۲۰ هما انت که چیر و اندیمین رازان پدر کنت،

هما انت که زانت تهاريا چې هست و

رُڙنایی هماییئے همراه انت.

او منی پت و پیرکانی ہُدا!

۲۳

من تئیی شُگرا گران و تئیی تؤسیپا کنان،

چیا که تئو منا زور و هكمت داتگ.

انّون هم اے تئو ائے که په من هما چیزٽ زاهر کرتگ

که ما چه تئو لوتتگ،

چیا که تئو نون بادشاھئے جیزه په ما پدر کرتگ.“

رندَا دانیال، آریوکئے کرَا شت، همايئے کرَا که بادشاها بايلئے دانایانی گشگئے هُكم داتگأت. گون آيیا گوشتى: ”بايلئے دانایان مَكش. منا بادشاھئے کرَا بر. من آيیئے وابا مانا کنان.“ ۲۵ گرَا آریوکا زوت زوتا دانیال، بادشاھئے کرَا برت و گوشتى: ”من چه يَهودائے درانڈیهان مردے در گیتکگ که تئو بادشاھئے وابا مانا کرت کنت.“ ۲۶ بادشاها گون دانیالا که دومى نامى بِلْتِشاَرَأَت، گوشت: ”تئو منى دیستگین وابا و آيیئے مانایا منا گوشت کنئے؟“ ۲۷ دانیالا گون بادشاها گوشت: ”هما رازا که تئو بادشاھ آيیئے جُستا ائے، هچ دانا، ساهر، جادوگر و استارزانتے په تئو پدر کرت نکنت، ۲۸ بله آسمانا هُدایه هست که رازان پدر کنت و هماييا په تئو بادشاھ نبوگدنزارا زاهر کرتگ که آيوکين روقچان چے بيت. اے تئيى واب انت و هما شبین آنت که وهدے تئو وتي نپادئے سرا تچک آتئے، تئيى سرئے تها چکرگا آتنت.

او بادشاھ! نپادئے سرا تئيى هئيال آيوکين وهدئے نيمگا شتنت که باريں چے بئيگي انت. هما که رازان پدر کنت، ترا پيشى داشت که آيوکين وھدا چے بيت. ۲۹ بله اے راز په من اے سئوبا پدر کنگ نبوتگ، که من چه اے دگه مردمان

داناتر آن. پمیشکا پدر کنگ بوتگ که من تئی وابا په تئو بادشاها مانا بکنان تانکه تئو و تى دلئه هئیالان سرپد ببئے.^{۳۱} او بادشاه! تئو چارگا آتئے و بلاهین بُتے دیستت. اے مزنیں و سکین درپشناکین بُتے آت که تئی دیما مک آت و گندگا ٿرسناک آت.^{۳۲} اے بُتئے سر، چه پهکین تلاها آڏ بوتگآت. دلبند و باسکی چه نگرها، لپ و رانی بِرنجئیگ آتنت،^{۳۳} ڏیلنگ آسن، پادانی نیم آسن و نیم پتکگین گلئیگ آتنت.^{۳۴} تئو آنگت چارگا آتئے و سِنگے سِندگ بوت، مردمی دستیا نیست. سِنگ آتك و بُتئے آسن و گلین پادان لگت و پروشتنتی.^{۳۵} پدا آسن، پتکگین گل، بُرنج، نگره و تلاه، سَرجمما يکجا هورت بوتنت، آنچُش که گرمگان جوہانئے پُگ و پلار هورت بنت، و گواتا رُپت و بُرتنت تان آیانی هچ نشانے پشت نکپت. بله هما سِنگ که بُتا لگت، بلاهین کوهے جوڑ بوت و سجهین زمینی گپت.^{۳۶}

واب إش آت. نون ما إشيا تئو بادشاهئي دیما مانا کنین.^{۳۷} او بادشاه! تئو بادشاهانی بادشاه ائي. هما ائي که آسمانی هُدایا ترا بادشاهی، گُدرت، زُور و واک و شان و شئوكت داتگ و^{۳۸} هر جاگه که انسان، جنگلی جانور و بالی مُرگ زندگ آنت، هُدایا ترا اے سجهینانی سرا هُكمران کرتگ. تلاهین سر، تئو ائي.

چه ترا پد، دگه بادشاهيي کئيت که چه تئييگا کمزُورِ ترَ بيت. پدا سئيمى، بُرنجين بادشاهيي کئيت که سجهين زمينئ سرا هُكمرانی کنت.^{۳۹} پدا چارمى بادشاهيي کئيت که چو آسنا مُهر و مهڪم بيت، چيَا که آسن سجهين چيزان پروشيت و شنگ و شانگ کنت. آنچُش که آسن سجهين چيزان پروشيت، اے بادشاهي هم، اے سجهين مُلڪان پروشيت و ٿکر ٿکر کنت.^{۴۰} اے پاد و پادانى لنک که نیما پتکگین گل و نیما آسنيئيگ آتنت و تنو دیستنت، اے بهر و بانگين بادشاهيي بيت، بله إشئي تها آسنيئ مُهرى مان بيت چيَا که تئو آسن گون پتکگين گلا هئوار دیست.^{۴۱} چُش که پادانى لنک، نیما آسن و نیما پتکگين گلئيگ آتنت،

اے بادشاھیئے بھرے مُھکم و بھرے نزّوَرَ بیت. ۴۳ هما ڈؤلا که تئو آسن گون پتکگین گلا هئوار دیست، کئوم و نسل هئوار وہ بنت بلہ گون یکدومیا نلچنت، آنچُش که آسن گون گلا نلچیت.

آ بادشاھانی وھدا، آسمانی هدا دگه بادشاھیئے اُذ کنت که هچبر تباہ نبیت و دگه کئومیئے دستا ھم دئیگ نبیت. اے بادشاھی، آ دگه سجھیں بادشاھیان پروشیت و هلاس کنت، بلہ وت تان آبد برجم مانیت. ۴۵ آنچُش که تئو دیست، سنگ چه کوھیا سنگ بوت، مردمی دستیا نیست، و آسن، بُرنج، گل، نگره و تلاھی هورت کرتنت. او بادشاھ! مزنیں هدايا په تئو پدر کرتگ که دیمترا چے بیت. پمیشکا واب راست انت و اشیئے مانا ھم پکا انت.

بادشاھ نبوگدنزار دیم په چېر کپت و دانیالی سُجدہ کرت و ھُكمی دات که دانیالیئے دیما هئراتے بکنیت و سوچکی چیرسوج بکنیت. ۴۶ بادشاھا گون دانیالا گوشت: ”بیشک تئی ھدا، هدايانی ھدا انت و بادشاھانی هداوند انت و رازانی پدر کنؤک، چیا که تئو اے راز پدر کرتگ.“ ۴۷ پدا بادشاھا دانیال مسترین اگھے و بازیں تھپه و ٹیکیے دات، باۓلئے دمگئے ھکمرانی ای سرجما همایئے دستا دات و باۓلئے سجھیں دانیالی سرمستری کرت. ۴۸ نون دانیالا گون بادشاھا دزبندی کرت و بادشاھا شدرک، میشک و ایدنگو باۓلئے دمگئے کارانی مستر کرتنت. دانیال وت بادشاھئے دربارا نیشت.

بُتاني سُجدہ و ھُدائی زُور

۱ بادشاھ نبوگدنزارا سی گز بُرز و سئے گز پراھیں تلاھیں بُتے اُذ کنائیت و باۓلئے دمگا، دورھئے دشتا مک کنائیت. ۲ آبیا والی، ھاکم، سردار، سلاھکار، ھزانگئے کلیتدار، کازی، منسپ و دمگئے اے دگه سجھیں منسبدار لؤٹنت که بیایت و اے بُتئے دیمدرا یئے رسمان بھر بزوریت که بادشاھ نبوگدنزارا مک

کنایتگ. ۳ نون والی، هاکم، سردار، سلاہکار، هزانگئے کلیتدار، کازی، مُنسِپ و دمگئے اے دگه سجھین منسبدار که بادشاہ نبوگدِنَزَرَا و تی مِکَ کنایتگین بُتئے دیمدرایئے رسمانی تها بھر زورگا لؤٹاینتگ آتنت، آتك و مُچ بوتنت و نبوگدِنَزَرَئِی مِکَ کنایتگین بُتئے دیما اوشتاتنت.

۴ گڑا جار جنُوکا گون بُرزيں آوازیا جار جت: ”او کئوم و راجان و هر زبانے مردمان! اے په شما هُكمے: ۵ هما دمانا که شما گرنا، نل، چنگ، سروز، تمبورگ، ڈھل و اے دگه سجھین ساز و زیملانی توارا اشکنیت، الٰم بادشاہ نبوگدِنَزَرَئِی مِکَ کنایتگین تلاھین بُتئے دیما بکپیت و سُجدهی بکنیت. ۶ هرگس که دیم په چیر نکپیت و سُجدة نکنت، هما دمانا روکین کورها دئور دئیگ بیت.“ ۷ پمیشکا هما دمانا که آیان گرنا، نل، چنگ، سروز، تمبورگ و اے دگه سجھین ساز و زیملانی توار اشکت، هر کئوم و راج و هر زبانے مردم، بادشاہ نبوگدِنَزَرَئِی مِکَ کنایتگین تلاھین بُتئے دیما کپتنت و سجدہش کرت. ۸ هما و هدا، لهتین بابلی مردم دیما آتك و یهودیانی شکایتش کرت. ۹ آیان گون بادشاہ نبوگدِنَزَرَا گوشت: ”او بادشاہ! مُدام زندگ باتئے. ۱۰ تئو بادشاها هُكم داتگ: ’هما دمانا که سجھین مردم گرنا، نل، چنگ، سروز، تمبورگ، ڈھل و اے دگه سجھین ساز و زیملانی توارا اشکنن، تلاھین بُتئے دیما بکپن، سُجده بکنن و ۱۱ هرگس که دیم په چیر نکپیت و سُجدة نکنت، روکین کورھئے تھا دئور دئیگ بیت؛ ۱۲ بله او بادشاہ! لهتین یهودی هست: شَدَرَک، میشک و آبِدِنگو، هما که تئو باۓلئے دمگئے سرکاری کارانی اُگدہ داتگ آنت، آیان تئی ھُكم نمننگ. اے مردم نه تئی ھُدايانی هزمتا کنن و نه تئی مِکَ کنایتگین تلاھین بُتا سجدة کنن.“ ۱۳ نون نبوگدِنَزَر سک ھِزم گپت و ھُكمی دات که شَدَرَک، میشک و آبِدِنگو، بیاریت. گڑا اے مردم بادشاھئے دیما آرگ بوتنت. ۱۴ نبوگدِنَزَرَا گون آیان گوشت:

”او شَدَرَک، مِیشَک و آبِدِنگو! اے راستِ انت که شما منی هُدایانی ھِزْمَتَا نکنیت و منی مِکَ کنایِنْتگین تلاھیں بُت سُجده نکرتگ؟^{۱۵} اے رندا، اگن شما گَرنا، نَل، چَنگ، سرَقْز، تَمْبُورَگ، ڈُھل و اے دَگه سَجْھِیں ساز و زِیمَلَانِی تئواڑِ اشکت و منی آڈَ کرتگین بُتئے دِیما کِپگ و سُجده کنگا تئیار ایت وَه شَر، بلہ اگن شما سُجده نکرت گُڑا هما دَمانا روکیں کوَرَھے تھا دئور دئیگ بیت. آ وَهَا باریں کجام هُدا شمارا چه منی دستا رَگِینیت؟“^{۱۶} شَدَرَک، مِیشَک و آبِدِنگو! بادشاھے پسئوا گوشت: ”او بادشاہ نِبوَگَدِنَر! مارا اے بارئوا هج پسئو دئیگے ڙلورَت نه انت.^{۱۷} اگن ما آسا دئور دئیگ ببین، هما هُدا که ما آئیئے ھِزْمَتَا کنیں، مارا چه روکیں کوَرَھے آسا رَگِینِت کنت و هما مارا چه تئو بادشاھے دستا هم رَگِینیت.^{۱۸} بلہ او بادشاہ! اگن چُش مبیت هم، تئو باید انت بزانئے که تئی ھُدایانی ھِزْمَتَا نکنیں و تئی مِکَ کنایِنْتگین تلاھیں بُتَا سُجده نکنیں.“

گُڑا نِبوَگَدِنَر، شَدَرَک، مِیشَک و آبِدِنگو! سرا سک ھِزْم گپت. آئیئے دیمئی رنگ چه زهرا برگشت و ھُكمی دات که کوَرَھے آسا هپت سَری گیش کنیت.^{۱۹} وتنی پئوجئے لھتین زورمندین سپاھیگی ھُكم دات که شَدَرَک، مِیشَک و آبِدِنگو! ببندیت و روکیں کوَرَها دئور دئیت.^{۲۰} نون اے مردم گوں گورئے کباہ، شلوار، پاگ و اے دَگه سَجْھِیں پوشاکان بندگ بوت و روکیں کوَرَها دئور دئیگ بوتنت.^{۲۱} بادشاھے ھُكم همینچک ترُندَ آت و کوَرَه همینکس جَمبور که آسئے بُرانزاں هما مردم گُشتنت که آیان شَدَرَک، مِیشَک و آبِدِنگو! بُرزاد بُرتگ آتنت که کوَرَها دئورِش بدئینت.^{۲۲} اے سئیبن مُهر بَسْتگین مرد شَدَرَک، مِیشَک و آبِدِنگو! روکیں کوَرَها کپتنت.

اناگت، بادشاہ نِبوَگَدِنَرَا په هئیرانی سِت کرت و چه وتنی سَلاھِ کاران جُستی کرت: ”ما سئے مردم نَبَست و آسا دئور نَدَات؟“ آیان پسئو دات: ”بله، او بادشاہ!“^{۲۳} آییا دراینت: ”بچاریت، من آسئے تھا چار مردم گردگا گِندگا آن.^{۲۴}

دست و پادِش پَچ آنت و سلامت آنت. چارمی پوره هُدایی چَکے۔” ۲۶ نبوگدنَرَ
روکین کورهئے دروازگئے نزیکاً شت و کوگاری کرت: ”او شَدرَک! او میشک! او
اِیدنگو! او بُرزین ارشئے هُدائے هِزمتکاران! بیایت ڏنا، إدا بیایت.“ گڑا شَدرَک،
میشک و اِیدنگو چه آسا در آتكنت. ۲۷ والی، هاکم، سردار و بادشاھئے سلاھکار
مُچ بوتنت و دیستِش که آسا اے مردمانی بدن اینچُکا هم نگپتگات، نه آیانی
سرئے مودے پیلشتگات و نه آیانی گدانی رَنگ بدل بوتگات. آسئے بُوا هم کنگا
نه اتنت. ۲۸ نبوگدنَرَا گوشت: ”شَدرَک، میشک و اِیدنگوئے هُدایا ستا و سنا بات
که آیيا وتى پريشتگ دېم داتگ و وتى هِزمتکار رَکیتگآنت. إشان وتى هُدائے
سرا باور و بیسہ آت و منی هُکممش نَمَنْت. چه وتى زندا سر گوستنت، بله وتى
جندئے هُدایا آبید، دگه هُدائے هِزمت و سُجدها رَزا نبوتنت. ۲۹ پمیشکا من هُکم
دئیان که هرگس ببیت، چه هر کئوم، راج و زبانا که شَدرَک، میشک و اِیدنگوئے
هُدائے بارئوا هرابین هبرے بکنت، آئُکر ئُکر کنگ بیت و آئیئے لوگ برباد کنگ و
هاکوئے جوُز کنگ بیت. چیا که دگه هچ هُدائے نیست که چُش رَکینت بکنت.“ ۳۰
پدا بادشاها شَدرَک، میشک و اِیدنگو، باپلئے دمگا مسترین اُگده داتنت.

نبوگدنَرَئے واپ

۱ چه بادشاہ نبوگدنَرَئے نیمگا،

پ اے جهانا نِشتگین سجھیں کئوم و راج و هر زبانئے مردمان.

شما گیشا گیش ایمن باتیت.

۲ هما نشانی که بُرزین ارشئے هُدایا منا پیش داشتگآنت و هما موجزه که
په من کرتگآنتی، وشَ بان که شمارا بگوشانیش.

مُؤجزه، پُرزوُر.

آبیئے بادشاھی تان آبد هستاَنت و
هُكمرانی ای نَسلانی نَسل برجاه.

۴ من نِبوگَنَزَر وَتى لوگَا آسودَگ، وَتى كَلاتَا وَش وَ آباد آتَان. ۵ من واَبَ دِيَسْت وَ تُرسِيَا مَنَا مَانَ پَتَات. گَندلَانِي سَرا، مَنِي هَئِيَال وَ شَبِيَّنَانِي مَنَا تُرسِيَنَت.

۶ گَزَا من هُكم دَاتَ كَه باِلَئِي سَجَهِيَنِ دَانَا آرَگ بَيْنَتَ تَانَكَه مَنِي واَبا مَانَا بَكَنَت.

۷ وَهَدَءَ جَادوُگَر، سَاهِر، نَجومِي وَ إِسْتارِزَانَت آتَكَنَت، من گَونَ آيَان وَتى واَبَ گَوَشَتَ بَلَه آيَان مَنِي واَبَ مَانَا كَرَت نَكَرَت. ۸ بَلَه گُذُسْرَا دَانِيَال كَه آبِيَيْ نَام، مَنِي هُدَائِي نَامِي هَسَابَا بِلْتِشَازَرِ إِنَت، مَنِي ڪَرَا آتَك. آيَيا پَاكِيَنِ هُدَايَانِي روَه مَانِ إِنَت. من گَونَ آيَيا وَتى واَبَ گَوَشَت: ۹ ”او بِلْتِشَازَر، نَجومِيَانِي مَسْتَر! مَنْ زَانَانِ كَه تَرا پَاكِيَنِ هُدَايَانِي روَه مَانِ إِنَت وَ هَجَّ رَازِيَ زانَگ پَه تَئُو گَرَانِ نَهِإِنَت. اَءَ مَنِي واَبَ إِنَت كَه من دِيَسْتَگ، نَونَ پَه من مَانِيَيِي كَن.

۱۰ من گَندلَانِي سَرا، اَءَ شَبِيَّنِ دِيَسْتَنَت: من چارَگَا آتَان تَه گَندان، زَمِينَيَ نِياما درَچَكَه وَ درَچَكَ سَكَ بُرَزِ إِنَت. ۱۱ درَچَكَ رُدان وَ مَسْتَر بَيَانِ إِنَت. اِشِيَيَ بُرَزِي تَان آسَمانَا سَرِ إِنَت وَ چَه زَمِينَيَ گَذَي هَدَ وَ سِيمَسَرَانِ زَاهِرِ إِنَت. ۱۲ تَاكِي ڏئُولَدار آنَت، بَر وَ سَمَرا بَارِ إِنَت وَ پَه سَجَهِيَانِ وَ رَاكِي پِرِ إِنَت. پَه زَمِينَيَ جَانَوَرَانِ سَاهِگَه وَ آسَمانَيَ مُرَگِ اِشِيَيَ شَاهِزَانِي سَرا گَدُوهَ بَنَدَنَت وَ بَنَدَنَت. هَر سَهَدار چَه اَشِيَا وَ رَاكِه وَارَت.

۱۳ وَهَدَءَ گَندلَان وَپِتَگَ آتَان، شَبِيَّنَانِي تَها دِيَسْتَن، تَه مَنِي دِيَما پَاكِيَنِ مرَدمَه،

بزان کاسدے، چه آسمانا جهلا د پیداک انت. ۱۴ آییا گون بُرزین تئواریا گوشت: درچکا گڈ و شاهزادی بُر و تاکانی سند و برانی شنگ و شانگ کن. ېل که جانور چه اشیئے ساھگا د رکاینت و تچنت و مُرگ چه اشیئے شاهزادان بال کننت. ۱۵ بله درچکئے بُندَا ېل که گون وندال و ریشگان یمانیت تانکه گون آسن و بُرنجین پیشیبا پتایگ بیت و دشتئے سبزگانی تها پشت بکپیت. ېلی چه آسمانئ نودا تر بیت و ېل که جنگلی جانورانی نیاما دشتئے سبزگانی سرا زندگ بیت. ۱۶ ېل که اشیئے دل چه مردمی دلیا بدل کنگ بیت و اشیا جانوری دلے دئیگ بیت و ېل که تان هپت زمانگا آنچُش یمانیت.

۱۷ اے هُكمئے جار کاسدان جتگ، پاکینان اشیئے هُكم داتگ، تانکه زندگین مردم بزاننت که بُرزین ارشئے هُدا انسانی بادشاهیانی سرا هُكمران انت و اے بادشاهیان هما مردمان دنت که هُدائی جند لوثیت. تنتنا کمزاتین مردمان هم اے بادشاهیانی سرا هاکم کنت. ۱۸ اے هما واب انت که من بادشاه نبوگدنزرا دیستگ. او بُلتسازر! نون تئو اشیا مانا کن، پرچا که منی بادشاهیئه هچ دانا اشیا مانا کرت نکنت، بله تئو کرتئ کنه چیا که ترا پاکین هُدایانی روہ مان انت.“

وابئے مانا

۱۹ گڑا دانیال، که دومی نامی بُلتسازر آت، په دمانیا هئیران بوت، هئیالان پریشان کرت. بادشاها گوشت: ”بُلتسازر! واب و وابئے مانا یا مئیل که ترا پریشان بکنت.“ بُلتسازرا گوشت: ”منی واجه! ذریگتا اے واب تئیی دژمنانی بارئوا بوتین و اشیئے مانا هم په تئیی بدواهان. ۲۰ اے درچک که تئو دیستگ، همے که رُست و زورمند بوت، بُرزا آسمانا سربوت و چه زمینئ سجهین هَد و سیمسران زاهر آت، ۲۱ تاکی ڈولدار اتنت و بری بیکساس و په سجهینان وراکی پر آت و آبیئے ساھگا جنگلی جانور نشتنت و شاهزادی سرا بالی مُرگانی کدوه اتنت، ۲۲ اے

درچک تئو ائے، او بادشاہ! چیا که تئو مزن و پُرواک ائے و تئی مزنی رُستگ و آسمانا سرِ انت و تئی بادشاہی تان زمینئے گڈی هَد و سیمسران رَستگ. ۲۳ تئو بادشاها کاسدے دیست، پاکینے، چه آسمانا ایر آیگ و گوشگا آت: 'درچکا گڈ و برباد کن، بله درچکئے بُندَا ېل که گون وندال و ریشگان بمانیت تانکه گون آسن و بُرنجیں پیپیا پتایگ بیت و دشتئے سبزگانی تھا پشت بکپیت. ېلی چه آسمانئ نوّدا تَر بیت، و ېل که جنگلی جانورانی نیاما زندگ بیت. ېل تان هپت زمانگا آنچش مانیت.'

۲۴ او بادشاہ! اے تئی وابئے مانا انت و اے بُرزین آرشئے ھدائے ھکم انت که په منی واجھین بادشاها آتك. ۲۵ تئو چه انسانان گلینگ بئے و جنگلی جانورانی درنیاما جھمنند بئے. تئی ورد و وراک پس و گوکانی ڏئولا کاه و بوچ بنت و تئو چه آسمانئ نوّدان تَر بئے. تان هپت زمانگا تئو آنچش بئے، تان هما و هدا که تئو پجاہ بیارئے که بُرزین آرشئے ھدا انسانی بادشاھیانی سرا هُكمران انت و هما مردمدا دنتیش که وٹ لؤئیت. ۲۶ همے ھکمئے مانا، که درچکئے بُند گون وندال و ریشگان پشت گیچگ بیت، اش انت که وھدے تئو پجاہ کارئے که اسلی بادشاہ آرشا نشتگ، تئی بادشاہی پدا ترا دئیگ بیت. ۲۷ او بادشاہ! پمیشکا منی اے سوچ بلکین په تئو شریں سوچے بیت: نیکین کار بکن که چه و تى گناهان دور بئے و بزگانی سرا رهم کن که چه و تى ردکاریان ېرگئ. بلکین تئی آبادی برجاہ بمانیت."

واب پوره بیت

۲۸ اے سجھین چیز گون بادشاہ نبوگدنزارا بوتنت. دوازده ماها رند، آ باپلئے شاهی گلاتئے سرا گام جنگا آت. ۲۹ بادشاها گوشت: "اے هما مزنین باپل نه انت که من گون و تى زبردستین زورا آڈ کرت که منی پُرمزاھین شان و شئوکتا زاهر بکنت و منی شاهی گلات ببیت؟" ۳۰ آنگت هبر بادشاھئے دپا آت که چه

آسمانا تئوارے آتک، گوشگا آت: ”او بادشاہ نبوگدنزرا! ترا گوشگ بئیگا انت که تئی بادشاھی چه تئو پچ گرگ بوتگ.^{۳۴} تئو چه انسانان گلینگ بئے و جنگلی جانورانی درنیاما جاھمنند بئے. تئی ورد و وراک پس و گوکانی ڏئولا کاه و بوچ بنت. تان هپت زمانگا تئو آنچش بئے تان هما و هدا که تئو پچاھ بیارئے و بزانئے که بُرزین ارشئے هُدا انسانی بادشاھیانی سرا هُکمران انت و هما مردما دنتش که وٹ لؤیت.“

هما دманا گون نبوگدنزرا آنچش بوت که گوشگ بوتگاًت. آ چه انسانان گلینگ بوت، پس و گوکانی ڏئولا کاه و بوچی وارت، آبیئے جسم چه آسمانئے نودا ٿرّ بوت، تانکه آبیئے مود و کابئے پُٹانی وڑا رُستنت و ناکنی مُرگئے پنجگانی ڏئولا بوتنت.^{۳۵}

”بله آ رُوچانی هلاسیا، من نبوگدنزرا وتی چم آسمانئے نیمگا چست کرتنت و منی هوش آتک.^{۳۶}

نوں من بُرزین ارشئے هُدائے ستا و سنا کرت،

هما هُدا که تان آبد مانیت، من شان و إِزْت دات.

چیا که آبیئے هُکمرانی آبدمانین هُکمرانیے و
آبیئے بادشاھی تان نسلانی نسل برجاھ مانیت.

جهانئے سجھئین مهلوک آبیئے دیما هچ نه آنت.^{۳۷}

آ، گون آسمانی لشکرا وتی دلئے تبا کار کنت و

گون زمینئے سرئے نندوکان هم.

چُشین گَسے نیست که آئیئے دستا بداریت و

بگوَشیت که 'تھو چے کنگا ائے؟'

۳۶ هما دمانا منی هوش آتك و منی بادشاھیئے شئوکتئے هاترا منی شان و مزنی پدا په من آتك. منی سلاھکار و میر و مہتران منا در گیتک و منی بادشاھی تھت پدا منا دئیگ بوت و منی إزْت چه پیسریگیں إزْتا باز گیشتربوت. ۳۷ نون منِ نبوگدِنَر آسمانانی بادشاها ستا کنان، ساڑایان و شرپ دئیان چیا که آئیئے سجھیئن کار راست آنت و آئیئے راه په إنساپ. آ، گروناکانی گردنا جھل کرت کنت.“

دیوالی نبشه

۱ بادشاہ ٻِلشاڙا بلاھیئن داوَتے دات. وتی هزار میر و مہتری مهمان کرت و إشانی دیما شرابی وارت. ۲ وهدے ٻِلشاڙا شرابی تام چشت، هُكمی دات که هما تلاه و نگرهیئن درپ آرگ بینت که آئیئے پیڙک نبوگدِنَرَا چه اور شلیمئے مزنین پرستشگاها، چه هُدائے لوگا آور تگ آتنت تانکه بادشاہ، آئیئے میر و مہتر، آئیئے جن و سُریت إشانی تھا بنوشت. ۳ گڑا هما تلاھیئن درپیش آور تنت که چه اور شلیما، چه هُدائے پرستشگاها آوار جنگ بوتگ آتنت. بادشاہ، آئیئے میر و مہتران، آئیئے جنان و سُریتان إشانی تھا شراب وارت. ۴ آیان شراب وارت و تلاه، نگره، بُرنج، آسن، دار و سنگین هُدایانی ستا کرت.

۵ أناگها مردمی دستیئے لنگک زاهر بوتنت و چراگدانئے دومی نیمگا، شاهی کلاتئے دیوالی دوئی سرا نبشه کنگا لگتنت. بادشاها نبشه کنؤکیں دستیئے پُشت دیست. ۶ نون بادشاھیئے دیم زرد ترّت و آییا آنچین ٿرسے دلا کپت که سُرینئے بند و بوگی ڦل بوتنت و کونڈی آنچو لرِزِنن که گون یکدومیا لگتنت. ۷

بادشاها گوکار کرت و هکم دات که ساهر، نجومی و إستارزاندان بیاریت. گون
باپلئے دانایان گوشتی: ”همانکس که اے نبشتها بوانیت و مانا بکنت، آ جامورنگین
گد و تلاھین هارے گورا دئیگ بیت و بادشاهیئے سئیمی هکمران کنگ بیت.“

۸ گڑا بادشاهی سجھین داناین مردم آتکنت، بله گسا نبشه وانت و په

بادشاها مانا کرت نکرت. ۹ نون بادشاه ېلشازار گیشتر پریشان بوت. آییئے دیم
گیشتر زرد تر. آییئے میر و مهتر هئیران بوتنت.

۱۰ شهبانکا وهدے بادشاه و آییئے هاسین مردمانی تئوار اشکت، دیوانجاها
آتك و گون بادشاها گوشتی: ”او بادشاه! مدام زندگ باتئي. وتا پریشان مکن و
وتی دیما زرد متّین. ۱۱ تئیی بادشاهیا مردے هست که آییا پاکین هڈایانی روہ
مان انت و تئیی پیڑکئے دئورا گندگ بوتگ که آییا باتنى رُزنايی، سرپدی و هكمت
و هڈایانی ڈئولیں داناییے گون. تئیی بادشاهین پیڑک، نبوگدنزرا اے مرد جادوگر،
ساهر، نجومی و إستارزاندانی مستر کرتگا، چیا که اے دانیال، که بادشاها
آییئے نام ېلتشارز کرتگ، اشیا اجبین روھے، زانت و سرپدیے هستا. آ واب و
چاچانی مانا کنگ و گرانین جیڑهانی گیشینگا سک بلدا. دانیالا لؤٹاین، هما ترا
اشیئے مانا یا گوشت کنت.“

۱۲ گڑا دانیال، بادشاهی دیما آرگ بوت. بادشاها گون دانیالا گوشت: ”تئو هما
دانیال ائے که چه یهودائے دَرَانِدِیْهان انت، هما که منی بادشاهین پیڑکا چه یهودایا
اورتگا انت؟ ۱۳ من انون سهیگ بوتگان که ترا هڈایانی روھے مان انت و ترا

باتنى رُزنايی، سرپدی و اجبین هكمتے هست. ۱۴ منی دیما انون دانا و ساهر
آرگ بوتگا انت که اے نبشتها بواننت و په من مانا بکنت، بله آیان مانا کرت نکرت.

۱۵ بله من تئیی بارئوا اشکتگ که تئو مانا کرت کئئے و جیڑهانی گیش و گیوارا
بلد ائے. اگن تئو اے نبشتها وانت و مانا کرت بکئے، ترا جامورنگین گد و تلاھین
هارے گورا دئیگ بیت و تئو، بادشاهیئے سئیمی هکمران کنگ بئے.“

گڑا دانیالا گون بادشاها گوشت: ”وتى ٿيکى و ٿهپهان و تى ڪرا کن و دادان په دگه گسيما اير کن. من اے نبشتها چوئها وانان و په تئو بادشاها مانا کنان.
 او بادشاه! بُرزين ارشئه هدايا، نبوگدِنَزَر بزان تئي پيرُك، بادشاهى، مزنى،
 شان و شَرَب داتگآت.^{١٩} هما مزنئي سئوبا که هدايا داتگآت، سجهين کئوم و راج و هر زبانئه مردم چه ٿُرسا تئي پيرکئي ديمما لرزيتت. گسے که آبيا گشگ لؤٹت، گشتى و گسے که آبيا گشگ نلؤٹت، نگشتى. گسے که آبيا مزنى دئيگ لؤٹت، مزنى اى دات و گسے که آبيا کمشَرَپ کنگ لؤٹت، کمشَرَپَت كرت.^{٢٠} بله وهدے آبيئي دل پُركبر و آرواه چه گروناکيا پُر بوت، چه بادشاهى تهتا اير گيچگ و شان و شئوكتى پچ گرگ بوت.^{٢١} آ، چه انساناني درنياما گلينگ بوت و آبيئي دل جانوري دلے جوڙ کنگ بوت. جنگلى هرانى نياما جهمند بوت، پس و گوکاني ڏئولا کاه و بوچ واريئنگ بوت و چه آسمانئ نؤدان آبيئي بدَن تَرْ كنگ بوت، تان هما وهدا که زانتي که بُرزين ارشئه هدا انسانى بادشاهيانى سرا هُكمران إنت و هما مردماء اشانى سرا هُكمرانَ كنت که وَت لؤئيت.

بله او ٻلشاڙر، نبوگدِنَزَرئي نماسگ! اے سجهين چيزت زانتنت و آنگت هم گروناکي ات چه و تى دلا در نكرت.^{٢٣} تئو وتارا آسمانى هُداوندي ديمما بُرز زانت و ليڪت و هُكمٽ كرت که هُدائے لؤگئي ڏرپ تئي ديمما آرگ بىنت. تئو و تئي مير و مهتران، تئي جان و سُريتان اے درپاني تها شراب وارت و تئو ٺگره، تلاه، بُرنج، آسن، دار و سِنگين هدا ستا كرتنت که نه گندنت، نه اشڪننت و نه سريَدَ بنت. بله تئو هما هدا شان و شئوكت ندات که تئي ساه و تئي سجهين راه آبيئي دستا آنت.^{٢٤} پميشكا اے دست، چه هما هُدائے نيمگا ديم دئيگ بوتگ و اے لبز نبشه کنگ بوتگ آنت.

نبشته إش أنت: 'منے، منے، تِکل، پارسین.' ٢٦ اے لبزاني مانا إش أنت:

'منے' بزان هُدايا تئي باشاهيئي رُوچ هساب كرتگ و هلاس كرتگ أنت. ٢٧ 'تِکل' بزان تئو شاهيئما وزن کنگ بوتگئي و اے هبر زانگ بوتگ كه تئو سُبَك ائي.

٢٨ 'پِرس' بزان تئي باشاهي بھر کنگ و ماد و پارسان دئيگ بوتگ. ٢٩ گڑا پلشازارا هُكم دات و دانيالش جَمورنگيئن گد و تلاھيئن هارے گورا دات و دانيا، باشاهيئي سئيمى هُكمران جُوْر کنگ بوت. ٣٠ هما شپئي شپ بابلياني باشاه، پلشازار گُشك بوت. ٣١ گڑا باشاهي مادين داريوشا رَست. اے وھدا داريوشئي أمر ڪساس شست و دو سال آت.

دانیال شیراني گارا

١ داريوشا دلا شئور كرت كه وتى باشاهيا يك سد و بيسىت والى بداريت

که آبيئي باشاهيئي سجھيئن کاراني زمھوار ببنت و ٢ اے واليانى سرا سئي سروزير دارگ ببيت. دانيال چه اے سئيئنان يكى آت. واليان، همى سروزيرانى دىما هساب دئيگى آت تانكه باشها تاواني مرسيت. ٣ دانيال، وتى اجيئن روھئي سئوبا، زوت چه اے سروزير و واليان دىما در آتك. چه دانيالئي لاهكيا، باشها هئيال كرت که سجھيئن مُلكئي زمھواريان هماييا بدنت. ٤ گڑا اے دگه سروزير و والى دانيالئي هکومتى کاراني تها ردي شوھاز کنگا لگتنت، بله آيان په دانيالئي ايبر جنگ و مئياريگ کنگا هچ نيمونے دست نکپت. آ، وپادارے آت، چه وتى کاران نادلگوش نهأت و نه که سِلکاريے كرتى. ٥ نون اے مردمان گوشت: "مارا اے مرد، دانيالئي هلپا دگه هچ نيمونے دست نکپيت، اييد چه آنچيئن گپپيا که آبيئي هُدائى شريئي بارئوا ببيت."

٦ گڑا اے سروزير و والى يكجاھ بوت و باشاهئي کرنا آتكنت و گوشتىش:

”بادشاہ داریوش! مُدام زندگ باتئے۔“ ۷ او بادشاہ! تئی سچھین سروزیر، ہاکم، والی، سلاہکار و سرداران و تماں و تا شئور کرتگ که تئو یک شاہی ہکمے بدئیئے کہ هرگس تان آیوکیں سی روچا ترا ابیید، دگه ہدا یا دگه مردمیئے کردا دوا بلؤٹیت، شیرانی گارا دئور دئیگ بیت۔ ۸ او بادشاہ! نون ہکم بدئے و اے پرمانا دسھت کن تانکه بدل بوت مکنت. اے ڈولاء ہکم، ماد و پارسی کانونے جوڑ بیت که بدل کنگ نبیت۔“ ۹ گڑا بادشاہ داریوشا پرمان دسھت کرت.

۱۰ نون وھدے دانیال سھیگ بوت که چشین پرمانے دسھت کنگ بوتگ، وتی لوگئے ہما بُرزی کوٹیا شت کہ دریگی دیم په اور شلیما پچ بوتنت و آنچو کہ مُدام کرتگ آتی، روچے سئے رندا کونڈاں کپت، دوایی کرت و وتی ہدائے شگری گپت۔ ۱۱ گڑا اے مرد مُچ بوت و آتکنت و دیستش کہ دانیال وتی ہدائے کردا دوا و پریات کنگا انت۔ ۱۲ بادشاہی کردا شتنت و شاہی پرمانے بارئوا ہبرش کرت و گوشتش: ”او بادشاہ! تئو پرمانے دسھت نکرتگ کہ هرگس تان سی روچا ترا ابیید دگه ہدائیئے یا کہ دگه مردمیئے کردا دوا بلؤٹیت، شیرانی گارا دئور دئیگ بیت؟“ بادشاہا پسّو دات: ”ھئو، اے راست انت. ماد و پارسی کانونے ہسابا اے بدل بوت نکنت۔“ ۱۳ نون آیان گون بادشاہا گوشت: ”دانیال کہ چہ یہودائی ڈرانڈیہان یکے، تئی جند و تئی دسھت کرتگیں پرمانی هچ دلگوش نکرتگ، او بادشاہ! روچے سئے رندا آنگت و تی ہدائے کردا دوا لوٹگا انت۔“ ۱۴ بادشاہا کہ اے ہبر اشکت، سک پریشان بوت. ارادہ کرت کہ دانیالا رکینان و تان بیگاها ھمے جھدا ات کہ چون آیا برگینیت.

۱۵ گڑا اے مرد پدا یکجاه بوت و بادشاہی کردا آتکنت و گوشتیش: ”بچار، او بادشاہ! ماد و پارسی کانون انت کہ بادشاہی دسھت کرتگیں هچ ہکم و پرمان بدل بوت نکنت۔“ ۱۶ گڑا بادشاہا ہکم دات و دانیال آرگ و شیرانی گارا دئور دئیگ بوت. بادشاہا گون دانیالا گوشت: ”تئی ہما ہدا وَت ترا برگینات کہ تئو

مُدام آئیئے هِزمتا کنئے۔” ۱۷ پدا سِنگے آرگ و گارئے دپا ایر کنگ بوت. بادشاها گون و تی جندئے و وتی میر و مهترانی مُندریکان گارئے دپ مُهر جت تانکه دانیالئے جاور بدل بوت مکنت. ۱۸ پدا بادشاہ وتی گلاتا شت. سجھیں شپا و راکی نئوارت و واب نکپت. آئیئے بارگاها هج پئیمیں شاتکامی کنگ بوت.

سُهبا ماھله، آنچو که روچا ٹک کرت، بادشاہ پاد آتك و زوت زوتا شیرانی گارئے نیمگا شت. ۱۹ وہدے گارئے نزیگا رست، گون دردناکین تئواریا کو گاری کرت و گون دانیالا گوشتی: ”او دانیال! او زندگین ہدائے هِزمتکار! باریں ترا تئی ہما ہدایا چه شیران رکینت کرت کہ تئو مُدام آئیئے هِزمتا کنئے؟“ ۲۰ گڑا دانیالا پسئو دات: ”او بادشاہ! مُدام زندگ باتئے. ۲۱ منی ہدایا وتی پریشتگے راه دات کہ شیرانی دپی بست. شیران منا هج تاوان ندات. او بادشاہ! ہمینچک کہ من ہدائے دیما بیگناہ آن، ہمینچک تئی دیما ہم من هج رَدین کارے نکرتگ.“

نون بادشاہ سک گل بوت و ہکمی دات کہ دانیال چه گارا در کنگ ببیت. ۲۲ گڑا دانیال چه گارا در کنگ بوت. ئېپے ہم پری نیستأت چیا کہ آییا وتی ہدائے سرا تئوکل کرتگاات. ۲۳ نون بادشاها ہکم دات و ہما مردم آرگ بوتنت کہ دانیالئے هلاپا پندلش سازتگاات. آگون جن و چُکان شیرانی گارا دئور دئیگ بوتنت. آنگت گارئے جھلانکیا سر نبوتگااتنت کہ شیران گپتنت و آیانی سجھیں ہڈ پروشتنت.

پدا بادشاہ داریوشا په سجھیں کئوم، راج و هر زبانئے مردمان که تیوگین سرزمينا جھمنند اتنت، نبشه کرت: ”شما گیشا گیشتر ایمن باتیت. ۲۴ من جار جنان کہ منی بادشاھیئے هر کنڈئے مردم، چه دانیالئے ہدائے ٹرسا بلرزنت و ہما یا شرپ بدئینت.

چیا کہ ہما زندگین ہُدا انت و

مُدامَ مانیت.

آبیئے بادشاھی هچبر تباہ و برباد نبیت و

آبیئے هُكمرانی هچبر هلاس نبیت.

۲۷ هما نجات دنت و رَگِّینیت،

آسمان و زمینئے سرا

اجبَتین نشانی و مُوجزه پیش داریت.

همایا دانیال چه شیرانی دپا رَگِّینتگ.“

۲۸ نون اے مرد دانیالا، داریوش و پارسیں کورشئے بادشاھی دئورا دیمرئوی
کرت.

دانیال چار جانور و ابا گندیت

۱ باپلئے بادشاه یلشاڑئے دئورئے ائولی سالا دانیالا وابے دیست، وهدے وتی
نپادئے سرا تچک آت، شبین و إلهام آبیئے سرئے تها چکرگا آتنت. آبیا وتی وابئے
هاسین هبر نبشه کرتنت. ۲ دانیالا گوشت: ”من شپا إلهام و شبین گندگا آتان و
من دیست که آسمانئے چارین گواتان مزنین دریا مَست کرت. ۳ پدا چار بلاهین
جانور چه دریایا در آتك. هر یکیئے درؤشم چه اے دگران جتا آت.

۴ ائولی، شیرئے ڈئولینے آت و وکابی بازُلی پر آت. من چم سک کرتگ و تان
هما وھدا چارگا آتان که اشیئے بازُل گوچگ بوتنت و جندی چه زمینا چست کنگ
و مردمیئے وڑا دو پادئے سرا اوشتارینگ بوت و اشیا إنسانی دلے دئیگ بوت.

پدا دگه جانوَرے زاھر بوت، اے دومى، مئے ڏئوليئے آت و ڪش و پتگات
و سئے پهلوگى دنستانانى نیاما دپا آت. إشیارا گوشگ بوت: 'پاد آ، وتا چه گوشتا
سیرلاپ کن.'

إشیا رند، من آنگت چارگا آتان و دیستن دگه یک، پُلنگئے ڏئوليئے آت و
إشیئے پُشتا چار مُرگی بانزُل پر آت. اے جانوَرا چار سَرگ پر آت و هاكمى
إهتیارے إشیا دئیگ بوت.

إشیا پد، من آنگت شپئے إلهام و شبینان گندگا آتان و چارمی جانوَرُن
دیست. اے ٿرسناک، هئیبتناک و سک زورمند آت. إشیا دراجین آسینن دنستان پر
آت. و تى شکاري پروشت و ایر بُرت و سراروکى پاداني چیرا لپاشتن. چه آ
پیسریگین سجھین جانوَران جتا آت و ده کانٹي پر آت. من إشیئے کانٹانى
بارئوا جیڙگا آتان، دیستن إشانى نیاما دگه گسانین کانٹے در آتك و چه جانوَرئے
ائولی کانٹان سئے کانت إشیئے دیما چه بُنا گوجگ بوت. من دیست که اے کانٹا
مردمى چمئے پئیمین چم پر آت و دپے پر آتی که بٹاک جنگا آت.

هما که چه زمانگان هست انت

من آنگت چارگا آتان که
بادشاهی تھت آرگ و ایر کنگ بوتنت و
هما که چه زمانگان هست انت، آتك و نشت.
آئیئے پوشاك چو بريا و
سرئے مود، پژمئے ڏئولا اسپیت اتنت.

آیئے تھت، آسے بُرانزے آت و
تھتئے چھر وَرْکِین پادگ، روکِین آس آتنت.

۱۰ آسے کئورے تچگا آت و

چه آیئے بارگاها در آیگا آت.
هزارانی هزار آیئے ھزمتا آت و
لکانی لک آیئے دیما اوشتاتگ آت.

دیوان په دادرسیا نِشت و
کتاب پچ بوتنت.

۱۱ هما بٹاکان که کانیش جنگا آت، من آیانی سوبوا انگت اے ندارگا چارگا
آتان. تان هما وھدا چارگا آتان که جانور گشگ بوت و آیئے جون زئوال کنگ و
روکِین آسا دئور دئیگ بوت. ۱۲ اے دگه جانورانی هاکمی پچ گرگ بوتگ آتنت بلہ
آیانی زِندا لهتین رُچ گیش کنگ بوت.

۱۳ من شپئے إلهامان چارگا آتان، ته دیستُن،
گون آسمانی جمبران انسانی چکیئے ڈئولینے آیگا آت و
همایئے نیمگا پیداک آت که چه زمانگان هستِ انت و
آیئے دیما آرگ و پیش کنگ بوت.

۱۴ هاکمی، شان و بادشاہی همشیا دئیگ بوت

که سجھین کئوم و راج و هر زبانے مردم اشیئے ہزمتا بکننت.

اشیئے ہکمرانی آبدمانین ہکمرانیے که ہچبر ہلامس نبیت و

اشیئے بادشاہی ہچبر زئوال نبیت.

وابئے مانا

۱۵ منِ دانیائے آرواه پریشان آت. منی دل و دماگئے شبین و الہامان منا

۱۶ ٹرسینت. من چه ہمایان یکیئے کرنا شستان که اوڈا اوشتاتگ آتنت و جسٹن کرت که اے سجھین چیزانی اسلی مانا چے انت؟ گڑا آیا گون من هبر کرت و منا اشانی مانایی سرپد کرت.

۱۷ اے چارین بلاھین جانور، دنیائے چار بادشاہ آنت که چست بنت. بلہ

بادشاہی، بُرزین ارشئے ہدائے پاکین مردمان دئیگ بیت و ابد تان ابد ہمایانی ملکت بیت. ۱۹ پدا من چارمی جانورئے پکائیں مانا زانگ لوٹت، ہما که گون و تی آسینیں دنستان و بُرنجین پنجگان چه اے دگه سجھینان جتا و سک باز تُرسناکتر آت، ہما که و تی شکاری پرروشت و ایر بُرت و پشت کپتگینی پادانی چیرا

۲۰ لپاشتنت. من آییئے سرئے دھین کانٹانی مانا ہم زانگ لوٹت و اے دگه کانٹئے مانا ہم که رندا رُست و آییئے دیما چه آیان سئے کانٹ کپت، بزان ہما که چم و

دپی پر آت و بٹاک جنگا آت و گندگا چه اے دگران مَستر آت. ۲۱ من انگت چارگا

آتان و آکانٹ گون پاکین مردمان جنگا آت و آیان چیردست کنگا آت، ۲۲ تانکه

ہما آتك که چه زمانگان ہست انت و بُرزین ارشئے ہدائے پاکینانی ھکا دادرسی ای کرت و ہما وہ رست که اے پاکینان بادشاہی و تی ملکت کرت.

گڙا آبيا گوشت: چارمی جانور، زمينئ سرا چارمی بادشاهيے بيت که چو
اے دگه سجھين بادشاهيان نبيت. اے، سجھين جهانا لگتمال کنت، پرڙوشيت و
ايرى بارت. ۲۴ دھين کانثاني مانا إش إنت که چه اے بادشاهيا ده بادشاه چست
بيت و دگه يکے چه إشان و رند چست بيت و اے، پيسريگيناني ڏئوليئے نبيت و آبيئه
سئ بادشاه پرڙوش دنت. ۲۵ اے، بُرزِينَ أَرْشَئَ هُدَائِيَ هلاپا هبَرَ کنت و هُدَائِي
پاکين مردمان آزار دنت. إشيئ إراده بيت که کانون و وهدان بدل بکنت و هُدَائِي
پاکين مردم په وهديا إشيئ دستا دئيگ بنت، بزان تان وهديا، وهدان و نيم وهدا.

بله ديوان په دادرسيا ننديت. آبيئ هاكمي پچ گرگ بيت و تان آبد
سرجميا تباہ و برباد کنگ بيت. ۲۶ پدا بادشاهي، هاكمي و آسمانئ چيرئي
سجھين بادشاهيانى شئوكت و مزن، بُرزِينَ أَرْشَئَ هُدَائِي پاکين مردمان دئيگ
بيت. هُدَائِي بادشاهي آبدی بادشاهيے بيت و سجھين بادشاهي و ملک، هُدَائِي
هزمت و پرمانبرداريا کننت.

۲۷ هبر همدا هلاس بوت. من دانيال چه و تى هئيالان سک پريشان بوتان و
منى ديم زرد ترٽ. بله من اے گپ گون و ت داشت.“

گورانڈ و پاچن

۱ بادشاه ٻلشاڙئي دئورئي سئيمى سالا من دانيالا دگه إلهامى بوت، چه آبيا
و رند که منا پيسرا بوتگاٽ. ۲ من و تى إلهاما ديسٽ که شوشئ کلاتا آن که
ایلامئ دمگا إنت. إلهاما ديسٽن که او لايئي کئورئي کشا آن. ۳ پدا من سر چست
كرت و چارت ته دوکانثين گورانڈ کئورئي ديمما اوشتاتگ. کانثي ڏراج آنت، بله
يکے چه دوميا ڏراجتر آنت و ڏراجترین کانٹ رندترا رُست. ۴ من ديسٽ که اے
گورانڈ روندي، گوريچانى و زرباري نيمگا کانٹ جنان إنت و هچ جانور آبيئي ديمما

اوشتات نکنت و کسا اے توان نیست که چه آئینے زورا یکیا رکینت بکنت. آییا هر چیز وتن دلئے تبا کرت و مَنْشان بوت.

من که شریا پگر کرت گڑا دیسشن ته یک پاچنے چه رومندی نیمگا پیداک
إنت که پوره سجهین زمینی گپتگ بله پادی زمينا نلگا آنت و چمانی نیاما اجین
کانٹے پر انتی. آها گورانڈئے کرا آتك که دو کانٹی پر آت، هما که من کئورئے
دیما اوشتگا دیستگاٹ. پاچن آئینے سرا هزم گپتگاٹ و گون سرجمین زورا
آئینے سرا کپت. من دیست که آ، دیم په گورانڈا پیداک انت. سک هزم گپتگ.
پاچنا گورانڈ جت و دوین کانٹی پروشتن. گورانڈا آئینے دیما هچ زور مان
نیست آت. زمینئ سرا دئوری دات و پادمالی کرت. کس نیست آت که گورانڈا چه
آئینے زورا برگینیت. پدا پاچن سک زوراور بوت بله آنچو که وتن زوراوريئ
بُرزاديان سر بوت، مزنین کانٹی پُرشت و آئینے جاگها چار دگه اجین کانٹ رُست
که دیمش آسمانئ چارین گواتانی نیمگا آت.

چه اے کانٹان یکیئے سرا گسانین کانٹے رُست که جنوبی، روډراتکی و
زیباین ملکئے نیمگا رُدان و سک مزن بئیان بوت. اے آسمانی لشکرئے نیمگا
رُست و لشکرئے بھرے و لهتین استاری زمينا دئور دات و پادمال کرت. اشیا
وتارا لشکرئے سالارئے ڈئولا مزن کرت. هر روچیگین گربانیگی بند کنایننت و
مزنین پرستشگاهی گمشَپ کرت. اشیئے سرکشیئے سَوْبا آسمانی لشکر و
هر روچیگین گربانیگ اشیئے دستا دئیگ بوتن. راستی ای زمينا دئور دات و هر
چیزی که کرت، کامیاب بوت.

نون من إشكت پاكيني هبرا انت. دگه پاكينيا چه آییا جُست کرت: ”اے
الهام، بزان هر روچیگین گربانیگ، تَبَهْكاريَن سَرْكَشِي، هُدَائِي پاكين لوگئے
چیردستی و لشکرئے پادمال بئیگئے إلهام و شُبَيْن تان کدينا برجاه مانيت؟“

آییا پسئو دات: ”تان دو هزار و سئے سد سُھب و بیگاها. رندا، پرستشگاه پدا پاک و برجاه کنگ بیت.“

شُبینئے مانا

۱۵ وهدے منِ دانیال شُبینا چارگا آتان، من سرپد بئیگئے جُهد کرت ته دیستن که منی دیما چیزے اُشتاتگ که پوره انسانیئے ڈولا انت. ۱۶ من چه اولادیئے کورئے نیاما انسانی تئوارے اشکت، گوانکی جَت و گوشتی: ”او ڄبراپل! اے مردا شُبینئے ماناپا سرپد کن.“ ۱۷ گڑا آمنی نزیگا همودا آتك که من اُشتاتگ آتان. منا ٿرسے جانا کپت و دیم په چیر کپتان. آییا منا گوشت: ”سرپد بئے، او انسانئے چُکا! شُبین هلاسیئے وهدئے بارئوا انت.“ ۱۸ هما وھدا که آگون من هبرا آت من دیم په چیر و پت و سک واب کپتان. آییا منا دست پر کرت و اُشتارینت.

۱۹ گوشتی: ”بچار، من ترا سرپد کنان که گزبئے گڈی وھدا چے بیت. هرچے که تئو دیستگ هلاسیئے گیشینتگین وھدئے بارئوا انت. ۲۰ دوکانیں گورانڈ که تئو دیست، ماد و پارسیئے بادشاہانی نشانی انت. ۲۱ پاچن، یونانی بادشاھئے نشانی انت و هما بلاهین کانٹ که آییئے چمّانی نیاما آت، ائولی بادشاہ انت. ۲۲ هما چارین کانٹان که پُرستگین کانٹئے جاگه گپت، آ چار بادشاھیئے نشانی آنت که چه اشیئے کئوما چست بنت بله اشیئے ڈولین زور و واکش گون نبیت. ۲۳ آیانی دئورئے گڈی زمانگا، وھدے سرکشی چه گیشا گیشتَر بیت، هئیبتناک و پتنہ سازین بادشاھئے کئیت. ۲۴ اے، سک زورمند بیت بله چه وتنی جندئے واکا نه. سکین بلاهین تباھی کاریت و هرچے که کنت، کامیاب بیت. اے، زوراَور و پاکین مردمان تباھ کنت. ۲۵ په هوشمندی پندل سازیت و کامیاب بیت. وتنی دلا و تا مزن سرپد بیت. بازینے سهیگ هم نبیت و ایمنیا نشتگین جاگها تباھش کنت. اے، شہزادگانی

شہزادگئے هلاپا هم پاد کئیت بلہ چندی بے انسانی دستیا تباہ کنگ بیت.
سُھب و بیگاھانی همے شبین که ترا گوشگ بوت، راست انت. بلہ اے شبینا رازے
بکن چیا که اے هما آیوکیں وھدئے روچانی بارئوا انت که آنگت سک دور آنت.“

گڑا منِ دانیالا، سک دم بُرتگآت و تان چیزے روچا نادراء بوتان. رندا پدا
پاد آتكان و بادشاهئے کاران دزگٹ بوتان بلہ منا شبینا هئیران کرتگآت و چه
سرپدیئے هَدَا در آت.

دانیالئے دوا

۱ داریوشن هشاپا رشاھئے دئورئے اولی سالا، هما که زاتا مادے آت و
بابلیانی ملکئے بادشاہ بوت، ۲ هماییئے دئورئے اولی سالا منِ دانیال، پاکین
کتابانی تھا سالانی هما هسابا شریا چارگا آتان که هُداوندا و تی لبزئے تھا گون
۳ ارمیا نبیا گوشتگآت. من دیست که اورشلیمئے تباہی تان هپتاد سالا مانیت.
گڑا من و تی دیم هُداوندیں هُدائے نیمگا ترینت، دوا و پریات کرت، روچگ داشت،
گونیین گد گورا کرت و وتا پر پر ریتک. ۴ من و تی هُداوندیں هُدائے کِرَا دوا
کرت، گناہ مَنْتَنَت و گوشت:

”او هُداوند! او مزن و باكمالیں هُدا! تئو هما هُدا ائے که و تی آهد و گرارا پوره
کنئے و گون همایان مھر کنئے که ترا دوست دارنت و تئیی پرمانان مَنْتَنَت. ۵ ما
گناہ کرتگ، زدین کار کرتگ، بدکار و یاگی بوتگین و چه تئیی پرمان و کانونان
و تی دیم ترینتگ. ۶ ما تئیی ہزمتکاریں نبیانی هبر هم گوش نداشتگ، هما که
گون تئیی ناما گون مئے بادشاھان، مئے رہبران و مئے پت و پیریان و ملکئے
سجھیں مردمان ہیرش کرتگ. ۷ ادل تئیی جندیگ انت، او هُداوند! بلہ ما
مرؤچان پشل و سرجھل این. یہودائے مردم، اورشلیمئے جھمنند و سجھیں
اسراییل آنچُش انت، هما که نزیک و گوران آنت و هما که دور آنت. اے، تئو

سجّهین ملکان گلینتگ آنت که گون تئو بے و پایی اش کرتگ. ۸ او هداوند! ما چه شرمندگیا سرجهل این، مئے بادشاہ، شهزادگ و مئے پت و پیرین، چیا که ما تئی گنهکار این. ۹ رهمت و پهلی گون مئے هداوندیں هدايا انت ېل ٿرے ما چه آیا یاگی بوتگین. ۱۰ ما نه وتی هداوندیں هدائی پرمابرداری کرتگ و نه هما شریتئے هسابا گام جتگ که چه وتی هزمتكارین نبیانی زبانا مارا رسینتگ.

۱۱ سجّهین اسراییلا تئی شریتئے ناپرمانی کرتگ، دیمش ترینتگ و تئی پرمابرداری اش نکرتگ. پمیشکا هما نالٰت که هدايا وتی هزمتكارین موسائے شریتئے تها وتی نامئے سوگند وارتگ و آهد کرتگ، نون مئے سرا کپتگ چیا که ما هدائی گنهکار بوتگین. ۱۲ اے ڏئولا، تئو وتی هما هبر پوره و سرجم کرتگ آنت که تئو مئے و مئے هکمرانانی هلاپا کرتگ آنت. تئو مئے سرا مزنین تباھی آورتگ. چیا که سجّهین آسمانئے چبرا هچبر چشین چیزے نبوتگ که گون اورشليما بوت. ۱۳ موسائے شریتا نبشتگین سجّهین تباھی مئے سرا آتكگ، بله ما آنگت وتی هداوندیں هدائی رهم نلوڻت و چه وتی گناهان پر نترتیں و تئی راستیئے نیمگا دلگوش نکرت. ۱۴ هما مُسیبَت که هداوندا وتی هئيالان داشتگات، نون مئے سرا دئوري دات چیا که مئے هداوندیں هدا وتی سجّهین کاران آدل انت بله آنگت ما آيئي گپ گوش نداشتگ.

۱۵ او مئے هداوندیں هدا! اے تئو ائے که گون وتی پُرزُوریں دستا وتی کئوم چه مسرا ڏنا آورت و په ووت آنچین نامے در آورت که تان مرؤچی هستإنت. نون ما گناه کرتگ و رَدکار بوتگین. ۱۶ او هداوند! په وتی سجّهین آدل و إنساپا بچار و وتی هژم و گزبا چه وتی شهر اورشليما، چه وتی پاكين کوھا بٹگلين. مئے گناه و مئے پيريناني رَدکارياني سووبا، سجّهين همساهگين کئوم اورشليما و تئي کئوما گلاغ بندنت. ۱۷ او مئے هدا! نون وتی هزمتكارئي ذوا و پرياتا گوش دار په وَتيگي بچار و وتی وئرانين پرستشگاهئي نيمگا وتی ديمما رُزنا کن، او هداوند!

او منی هُدا! و تى دلگوشا گون ما کن و گوش دار، چمان شانک دئے و مئے و
اے شهرئے تباھيا بچار که اے شهر چه تئي ناما پجاه آرگ بيت. چيَا که ما و تى
پھريزكارئي سئوبا چه تئو دزبندى نكين، تئي مزنين رهمني سئوبا دزبندى
كين. ۱۹ او هداوند! گوش دار. او هداوند! پهله کن. او هداوند! دلگوش کن و
كمک کن. او منی هُدا! په وتيگي بچار، دير مکن چيَا که تئي شهر و کئوم گون
تئي ناما تئوار کنگ بنت.“

هپتاد هپتگ

نون و هدے من هبر و دوا کنگا آتان و و تى جندئے و و تى إسرايلى
کئومئے گناھان مَنگا آتان و په هُدائى پاكين کوها، گون و تى هداونديں هدايا
پريات کنگا آتان، ۲۱ و هدے من آنگت دوا کنگا آتان، چبرايل، هما گس که من
و تى پيسريگين شبینئه تها ديسنگات، بیگاها، گربانيگ کنگئے و هدا بال کنان
تیزيا منی ڪرا آتك. ۲۲ آييا منا سوچ دات و گوشتى: ”او دانيا! من نون آتكان
که ترا زانت و سريپى بدئيان. ۲۳ تئي دوايانى بُنگيچا پسئوے آتكگات و من
آتكان که ترا هال بدئيان چيَا که تئو هدايا سک دؤست ائي. گڑا پسئوا شريما
دلگوش کن و شبینا سريپد بئ.

په تئي کئوم و تئي پاكين شهرا هپتاد هپتگ گيشينگ بوتگ که سركشى
بگئيت، گناه هلاس ببنت، گربانيگ کنگ و گناھانى تاوان پُر کنگ ببيت، أبدى أدل
برجم ببيت، شبین و پئيگمبرى مُهر جنگ ببنت و چه سجهينان پاكترين جاگه
روگن پر مشگ ببيت. ۲۵ تئو بزان و سريپد بئ که چه اے هكمئي آيگئے و هدا که
اورشليم پدا برجاہ و آڈ کنگ ببيت، تان ’روگن پر مشتكين‘، شهزادگئے آيگا، هپت
هپتگ و شست و دو هپتگ گوزيت. اورشليم، پدا گون آپراها و دمک و گليان آڈ
کنگ ببيت، بله پريشانياني زمانگا. ۲۶ رندا، شست و دو هپتگا پد، هما ’روگن پر

مُشتگین، کُشگ بیت و آئینے کِرَا هچ پشت نکپیت. آیوکین ہکمرانئے مردم شهر و مزنین پرستشگاها تباہ کننت، بله آئینے چندئے تباہی چو ہاریا کئیت. جنگ تان گڈسرا برجاہ مانیت و تباہیانی شئور بُرگ بوتگ. ۲۷ یکے کئیت و گون بازیںیا تان ہپتگیا مُھکمین آهدے کنت، بلہ ہپتگئے نیاما گربانیگ و ہئراتان بند کنت. پلیتی و بَرْنَاکیئے بانزلائے سرا بیران کنؤکے کئیت، تان وھدے کہ ہما آکبت کہ په آییا گیشینگ بوتگ، آئینے سرا کپیت.“

کئوئے گشئے شبین

۱ پارسے بادشاہ کورشئے دئورئے سئیمی سالا دانیالا، که ٻلتشازرئے ناما ہم زانگ بوت، إلهام رسٰت. إلهامئے پئیگام راست آت و بلاہین جنگیئے بارئوا آت. اے پئیگامئے مانا آییا شبینیئے تھا رسٰت.

۲ آرڙچان، من دانیال تان پورهین سئے ہپتگا پُرسیگ آتان. ۳ من هچ وشین وراک نئوارت. گوشت و شراب دپ پر نکرت، روگن پر نمشت تانکه اے سئین ہپتگ گوستنت. ۴ ائولی ماھئے بیست و چارمی رڙچا وھدے من مزنین کئور، دجلهئے لمبا آتان، ۵ من وتنی چم چست کرتنت، ته دیست مردے لیلمین گدی گورا و لانکا چه اوپازی تلاها آڏ کرتگین کمربندے بستگی. ۶ آئینے بدن پوره تلاہرنگین آکوتے آت و دیمی چو گروکا شهم دئیگا آت. چمی گوشئے روکین مَشَل آتننت. دست و پادی مُشتگین بُرنجئے ڏئولا ڏرپشگا آتننت و تئواری چو مردمانی مزنین رُمبئے تئوارا آت.

۷ تھنا من دانیالا اے شبین دیست، منی همراہان ندیست، بلہ بلاہین ترسے آیانی جانا کپت و په وتنی چیئر دئیگا تتنکت. ۸ گڑا من تھنا بوتان و اے مزنین شبینا چارگا آتان، منی واک و تو ان هلاس بوت، منی دیمئے رنگ زرد ترُت و منی تھا هچ واک و تو انے پشت نکپت. ۹ نون من آئینے تئوار اشکت و آنچو کہ من

اے تئوار اشکت، دیم په چېر وَپت و سگ واب کپتان. ⑩ پدا دستیا منا دست جت، چستی کرت و منا لرزوکیں دست و کونڈانی سرا اوشتارینتی. ⑪ منا گوشتی: ”او دانيال! او شَرِيمَنْدَيْنَ مَرْدَ! هَرْچَهْ كَهْ گَوَشَانْ، مني هَبَرَا سَرِيدْ بئَيْ. پاد آ، چِيَا كَهْ من نون په تئو دیم دئیگ بوتگان.“ وهدے آبيا اے هبر کرتنت، من لرزانا پاد آتكان.

دانیالا مدت رسیت

⑫ پدا مردا منا گوشت: ”مُثْرِسْ، دانیال! هما ائولی رُوچَا که تئو وتى دل په سرید بئیگ و وتى هُدائی درگاها بیکبر بئیگا داتگ، تئیي ذوا گوش دارگ بوتگ و من تئیي هبرانی سئوبا آتكان. ⑬ بله پارسے بادشاھیئ شہزادگا تان بیست و يك رُوچَا منی دیم داشت. بله رَنْدا، میکایيل که چه مسترین پریشتگان يکے، منی گُمَّکا آتك چِيَا که من اؤدا پارسے بادشاھانی ڪڙا گٽٽگ آتان. ⑭ نون من تئیي سرید کنگا آتكان که گون تئیي کئوما دیمترا چے بیت، چِيَا که ٿبیئن آيوکیں وهدئے بارئوا انت.“

⑮ وهدے آگون من اے هبران کنگا آت، من وتى سر جَھل کرت و هچ گوشت نکرت. ⑯ پوره انسانئے ڏئوليئنیا منی لُنْٹ دست پر کرتنت. گڙا من وتى دپ پچ کرت و گون هماييا که منی دیما اوشتاتگآت، هبر کنگا لڳان. گوشن: ”او مني واجه! اے ٿبیئنا منا سگ پَرَدَ كَرْتَگ و هچ زَورَ و واکن نیست. ⑰ من، تئیي هزمتكار، چون گون تئو هبر کرت کنان، مني واجه؟ مني واک و توان ُشتگ و په زَورَ دَمَ كَشَگا آن.“

⑯ هما که انسانیئے ڏئولا آت، منا پدا دستی جت و زورمندی کرت. گوشتی: ”مُثْرِسْ، شَرِيمَنْدَيْنَ مَرْدَ! ایمن باتئے. ڏڏ بئے. مُهْکم بئے.“ آنچو که آگون من هبر کنگا آت، من ڏڏتر بوتان و گوشت: ”مني واجه! گون من هبر کن، چِيَا که

٢٠ تئو منا زور بکشاتگ. ”گڙا گوشتی: ”تئو زانئه من چيَا تئيى کرا آتكگان؟ من زوت پر ترڙان که گون پارسئے شهزادگا جنگ بکنان و وهدے من رئوان، یونانئے شهزادگ کئيت. ٢١ بله ائولا ترا گوشان که راستيئے كتابا چے نبشهه إنت. شمئے شهزادگ ميكابيلا ابيد، دگه کس نيسست که إشاني ديمما منا زورمند بکنت.

١ مادين داريوشئے دئورئے اولى سالا من په ميكابيلئے زورمند کنگ و نگهپانيا آيئے کرا اوشتاتان.

جنوبى و شمالى بادشاھانى جنگ

٢ نون من ترا راستيئن هبرا گوشان. بچار، پارسا دگه سئے بادشاھ پاد کئيت، پدا چارمى بادشاھے کئيت که چه اے دگه سجهينان گيشتر مالدار و هستومند بيت. آنچو که آ وتى مال و هستيئے سئوبا زورمند بيت، آ، سجهين مردمان په یونانئے بادشاھينه ڏڙمنيا پاد کنت.

٣ رندا زورمنديئن بادشاھے چست بيت. آ، گون مزنين زور و واکه هكمرانى کنت و هرچے که دلى لوئيت، کنت. ٤ بله پاد آيگا رند، آيئے بادشاھى پروشك و ديم په آسمانئے چارين گواتان بهر کنگ بيت، بله نه آيئے نسل و پدریچا رسیت و نه آپيسري زوري ماڻ بيت که آيئے وتى جندا بوتگ. آيئے بادشاھى چه بُنا گوجگ و دگران دئيگ بيت.

٥ پدا جنوبئے بادشاھ زورمند بيت، بله آيئے يك سالاره چه آيئے جندا هم زورمندتر بيت و گون مزنين واکيا شمala ملکے آڏکنت و وتى ملکا هكمرانى کنت. ٦ لهتيئن سالا پد آهد و گراره بندت. جنوبئے بادشاھئے جنک شمالئے بادشاھئے کرڙا په آهد و گرار بندگا رئوت. بله جنکئے زور و کدرت پشت نکپيت و شمالئے بادشاھئے زور هم نمانويت. آرڙچان، بادشاھئے جنک گون وتى همراها، وتى پتا و

کُمک کارا هئوار دروہگ و دژمنانی دستا دئیگ بیت.

۷ چه جنکئے هاندانا گسے پاد کئیت و جنوبئے بادشاھئے جاگھا گیپت. آ شمالئے بادشاھئے پئوجئے سرا اُرُش کنت و آبیئے کلاتا پُتیریت. آیانی هلاپا جنگ کنت و سوبیئن بیت. آ، اشانی بُتین ہُدا، چه آسا در آورتگین بُت و تلاہ و نُگرهئے گرانبھائیں درپان آواز جنت و گون و مسرا بارت. دیمترا په لهتین سالا آ، شمالئے بادشاھئے کارا کار نداریت. ۹ نون شمالئے بادشاہ جنوبئے بادشاھئے مُلکئے سرا اُرُش کنت بلہ پدا وتنی مُلکا واتر بیت. ۱۰ آبیئے بچکین چُک جنکئے چن و لانچا کنت و بلاھیں پئوجے یکجاہ کنت، اے پئوج دیما کنزاں کنت که چو توپانیں هاریا سر رچیت و جنگا تان دژمنئ کلاتا دیما بارت.

۱۱ جنوبئے بادشاہ ہڑم گیپت، شمالئے بادشاھئے دیما در کئیت و گون آیا جنگ کنت. نون شمالئے بادشاہ بلاھیں پئوجے یکجاہ کنت، بلہ اے پئوج، جنوبئے بادشاھئے دستا پرتوش وارت. ۱۲ چه اے پئوجئے پرتوش دئیگا رند، جنوبئے بادشاہ گروناک بیت و ہزاران مردم کُشیت بلہ انگت بالادست نبیت، ۱۳ چیا که شمالئے بادشاہ نون چه پیسرا مسترین پئوجے یکجاہ کنت و لهتین سالا پد، گون وتنی مسترین پئوج و بازیں جنگی ساماناں واتر کنت.

۱۴ آ زمانگا بازیں جنوبئے بادشاھئے دژمنیا پاد کئیت. تئی جندئے کئومئے شدّتیئن مردم اے شبینئے پورہ و سَرجم کنگا پاد کاینت بلہ پرتوش ورنت. ۱۵ پدا شمالئے بادشاہ کئیت، کلاتبندیں شہریئے چپ و چاگردا سنگر بندیت و شهرا گیپت. جنوبی پئوج بیوس بیت. تنتنا آیانی شترین پئوج هم اشانی دیما اوشتات نکنت. ۱۶ شمالئے بادشاہ اُرُش کنت و هما پئیما کنت که وتنی دلی لوٹیت. کس آبیئے دیما اوشتات نکنت. آزیایین مُلکا اوشتیت و چه آبیئے دستا تباھی بیت. ۱۷ نون آرادہ کنت که گون وتنی سجھیں بادشاھیئے زورا بیئیت و

گون جنوبئے بادشاها آهد و گار بیندیت. وتی جنکے هم گون آیا آرؤس دنت که جنوبئے بادشاھیا بپروشیت بلہ آئیئے اے هئیال سوبین نبیت و اے کار دیما نرئوت. ۱۸ نون شمالئے بادشاہ وتی دلگوششا گون تئیاب دپان کنت و بازیں زمینے گیپت. بلہ سالارے آئیئے گروناکی و بے پرواھیا هلاس کنت و آئیئے گروناکیا، په آئیئے جندا پر ترینیت. ۱۹ گزا آ، دیما گون وتی جندئے ملکئے کلاتان کنت بلہ لکھیت و کپیت و پدا هچ جاگه گندگ نبیت. ۲۰ پدا آئیئے جاگها دگه یکے کئیت و سُنگ و مالیاتگیرے رئوان دنت تانکه وتی ملکئے شان و شئوکتا بترجم بداریت، بلہ لهتین روچا رند اے بادشاہ، بے جنگ و شدتیا، وَت برباد بیت.

بڑناکین بادشاہ

۲۱ اشیئے جاگها آنچیں بڑناکین مردمے کئیت که آیا هچ پئیمیں بادشاھی شرب دئیگ نبوتگ آت. اے په آرامی کئیت و په ریک و پندلے بادشاھیا گیپت. ۲۲ اشیئے دیما بلاھیں پئوجے روپیگ و پروش دئیگ بیت و گون اے پئوجا یکجاہ آهد و گرارئے شہزادگے هم تباہ بیت. ۲۳ چه هما وھدا که گون اشیا آهد و گرارے بندگ بیت، اے چیڑکایی وتی پئیما کار کنت. مردمی باز نبنت، بلہ بالادست بیت. ۲۴ په آرامی ملکئے سیرتریں بھراں پُتھیت و آنچیں کار کنت که اشیئے هپت پُشتا نکرتگ. اے وتی همراھانی نیاما پیلتگیں مال و آوار و دئولت بھر کنت. تان گسانیں وھدیا په کلاتانی گرگا پندل سازیت. ۲۵ مزنیں و سکین پُرزوریں پئوجے زوریت و په جنوبئے بادشاھی پروش دئیگا وتی زور و توکلا شوریئیت. جنوبئے بادشاہ هم بلاھیں و پُرزوریں پئوجے زوریت و جنگ کنت بلہ اوشتات نکنت که آئیئے هلاپا پندل سازگ بنت. ۲۶ هما که چه بادشاها لای گرنت و ورنت، هما آئیئے برباد کنگئے جھدا کننت. آئیئے پئوج پروش وارت و جنگا بازیں کُشگ بیت. ۲۷ دوین بادشاہ، په بدھیتی یکین پرزوئنگا نندن و گون یکدوmia

درؤگ بندنت بله کامیاب نبنت چیا که هلاسی، گیشتگین و هدا کئیت. ۲۸ شمائلے بادشاہ گون مزنیں مال و دئولتیا و تی ملکا پر تریت بله دلی پاکین آهد و گرارئے هلاپا بیت. اے و تی کارا کنت و ملکا واتر بیت.

گیشتگین و هدا، پدا دیم په جنوبا در کپیت، بله اے گڈی رندا پیشیگین ۲۹ وڑا نبیت، چیا که کیتیمئے لانج آیئے دزمانيا کاینت. پمیشکا آدلپروش بیت و ۳۰ واتر کنت و پاکین آهد و گرارئے دزمانيا هژم گیپت. پر تریت و په همايان مهربان بیت که پاکین آهد و گرارا نمئنت. ۳۱ آیئے پئوج جا جنت، مزنیں پرستشگاه، هما مهرین کلاتا پلیت کنت، هر روچیگین کربانیگان بند کنت و پلیت و بیران کنوکین بڙناکا، همودا ایز کنت. ۳۲ په چاپلوسی هما مردمان سل و پلیت کنت که آهد و گرارئے هلاپا کارش کرتگ، بله هما مردم که و تی هدایا شریا پچاھ کارنت، آیئے دیما مهر اوشتنت. ۳۳ هما که دانا آنت، بازینیا سر و سوچ دئینت، بل ٿرے په گسانین مدتیا اے مردم گون زهما کشك بنت، په آس سوچگ بنت، بندیگ و لک ۳۴ و پل کنگ بنت. ۳۵ و هدے گپنت، کمین کمکش رسیت و بازینے په بدنیتی آیانی همراه بیت. چه دانایان هم لهتین لکشیت تانکه اے ڏئولا اے مردم تان هلاسیئے و هدا پاک و پلگار و بے ائیب کنگ بنت چیا که اے و هد، و تی گیشتگین زمانگا کئیت.

گروناکین بادشاہ

پدا بادشاہ و تی دلئے تبا کار کنت و و تا چه سجهین هدایان بُرزتر و ۳۶ پرمژا هتر گندیت و هدایانی هدائی هلاپا آنچین هبر کنت که مردم هئران بنت. تان هما و هدا کامیاب مانیت که گزبئے و هد سرجم نبوتگ. هما چیز که بئیگی آنت، آلم بنت. آ، په و تی پتاني هدایان هچ پرواہ نداریت و جنینانی واھگئے پرواها هم نکنت. په اے دگه هدایان هم پرواہ نداریت، چیا که آ، و تا چه اے سجهینان

بُرْزَتَرَ كَنْت. ٤٨ إِشانى بَدلا كَلَاتَانِي هُدَايَا إِرْتَ دَنْت، آنچِينَ هُدَايَه كَه آيَيْئَه پَت و پِيرُكانَ هَچْبَر نِزانَتَگ. آ، إِشيا گُون تِلاه، نُگره و گرانبهايَن سِنَگ و كِيمْتِيَيَن چِيزَان شِرَپ دَنْت. ٤٩ دَرامَدِيَن هُدَايَيَه كَمَگا مُهَر و مُهَكَمَيَن كَلاتَانِي سِرا أُرْشَ كَنْت. هَما كَه آيَا مِنْتَت، آيَا مِنْيَن شِرَپ دَنْت و بازِيَن مِرْدَمِيَيَه سِرا هُكمَرايَش جَوَّرَ كَنْت و زَمِينا آيَايَنِي نِياما پَه ٿِيَکَي بَهَرَ كَنْت.

٤٠ پَدا هَلاسِيَيَه وَهَدا، جَنْوَبَيَه بَادَشَاه آيَيَيَه سِرا أُرْشَ كَنْت و شَمَالَيَه بَادَشَاه جَنْوَبَيَه بَادَشَاهَيَه سِرا توپَانِيَيَه ڏُولَا گُون آرَابَه، أَسْپَتَاج و بازِيَن لَانچِيَا مَان رَچِيت. بازِيَن مُلْكِيَيَه سِرا أُرْشَ كَنْت و چَه اوْدا چَوَ توپَانِيَا گَوزِيت. ٤١ آ، زِيَبايَن مُلْكِيَه سِرا هَم أُرْشَ كَنْت و بازِيَن مُلْكَه پِرْوَش وَارَت بَلَه إِدَوم، بُوَآب و آمُونَيَه مِسْتَرِيَن مِرْدَم چَه آيَيَيَه دَسْتَا رَكَنْت. ٤٢ پَدا آوتَيِي دَسْتَا پَه اَدَه مُلْكَانِي گَرَگَا ذَرَاجَ كَنْت و مِسَرَه مِنْرَگِيت. ٤٣ مِسَرَيَه سُهَر و نُگرَهَيَه هَزاَنَگ و سَجَهَيَن گَرَانَبَهَايَن چِيزَان وَتَي دَسْتَيَه چِيرَا كَارِيت. ليَبيَايَي و كَوشَي آيَيَيَه پَادَانِي چِيرَا بَنَت. ٤٤ بَلَه چَه رَوْدَرَاتَك و شَمَالَا آيَوَكَيَن هَال، آيَا تُرسِيَنَت، سَكَ هَزَمَ گِيَپَت و پَه بازِيَنِيَه بَرِيَاد و گَارَ كَنَگَا دَرَ كَيَت. ٤٥ آوتَيِي بَادَشَاهِي ٿَمْبَوَان درِيَايَايَانِي درِنيَايَا، زِيَبايَنِي پَاكِيَن كَوْهَيَه لَمَبَا جَنَت و اَدَه پَئِيَما وَتَي گَدَّيِي آسَرَا سَرَبَيَت و كَسَ پَه آيَيَيَه كَمَگا نَيَيَيَت.

هَلاسِيَيَه وَهَد

١ آوهَا مِيكَايِيل، هَما مِنْيَن شَهَزادَگ كَه تَيَيِي مِرْدَمَانِي نِگَهَپَانِيَا كَنْت، جَاهَ جَنَت. آنچِينَ پِريَشَانِيَه وَهَدَيَه بَيَت كَه كَئَومَانِي بُنْگِيَجا بَگَر تَان آَزَمانِگَا هَچْبَر نِبوَتَگ. بَلَه آوهَا تَيَيِي هَما سَجَهَيَن مِرْدَم كَه آيَايَي نَام كَتابَا نِبَشَتَه إِنت، رَكِينَگ بَنَت و ٢ بازِيَنِيَه كَه زَمِينَه هَاكَانِي تَهَا وَابِ إِنت، جَاهَ جَنَت، لَهَتِيَن پَه أَبَدَمَانِيَن زَنَدا و لَهَتِيَن پَه پَشَلَي و أَبَدَمَانِيَن گَمَشِريَيَا. ٣ هَما كَه دَانَا آنَت، چَوَ آسَمَانِيَه

کبھئے رُزناييا دُريشت و هما که بازيٽنبا پھریزکارئے نیمگا کارت، آبد تان آبد چو
استاران رُزنا بنت.

❸ بله تئو، او دانيال، اے هبران رازے بدار و كتابا تان هلاسيئے وھدائے آيگا

مُهر بِجن. بازيٽنے إدا و اوّدا رئوت و زانگ چه گيشا گيشتَر بيت.“ ❹ پدا منِ
دانيالا چارت و ديسٽ که دگه دو کس آنت، يكے کئورئے اے دستا اوشتاتگ و
دومى کئورئے آدستا. ❺ يكيا گون همے ليلمپوشين مردا که کئورئے آپئے سربرا
آت، گوشت: ”اے اجيٽتین کار چينچک وھدا سَرجمَ بنت؟“ ❻ گڑا من هما
ليلمپوشين مردائے تئوار اشڪت که کئورئے آپئے سربرا آت. آييا وتى راستين و
چڀپين دست آسمانئي نيمگا چست كرتنت و همايئي سئوگندى وارت که تان آبد
زنديگ انت. گوشتى: ”وهديا، وهدان و نيم وھدا و رَند سَرجمَ بيت، هما وھدا که
ھدائے پاكين مردمانى زور و واڭ پُرُشىت. نون اے سجهىن چىز پوره و سَرجمَ
بنت.“ ❻

❸ من إشڪت بله سريپ نبوتان، گڙا گوشتُن: ”او منى واجه! اے سجهىن

چيزانى آسر چے بيت؟“ ❹ آييا پسئو دات: ”وتى راهها برئو، دانيال! چيا که اے
ھبر تان هلاسيئے وھدا راز آنت و مُهر جنگ بوتگ آنت. ❺ بازيٽنے وتا ساپ و
بيپولنگ کنت و پلگارگ بيت، بله آکه بدكار آنت وتكى بدكاريا دىما برنت. هچ بدكار
سريپ نبيت بله دانا سريپ بنت. ❻ چه هما وھدا که هر رُوچيگين گربانيگ بند
كنگ و پليت و بيران کنوکين بَرْنَاك‘ مِكَ كنگ بيت، يك هزار و دو سد و نئود رُوچ
بيت. ❻ بهتاور هما انت که ودار کنت و تان يك هزار و سئي سد و سى و پنج
رُوچا رسٽ. ❻ بله تئو وتى راهها برئو تان هلاسيئے وھد بيهٽ. تئو آرام کنهٽ و
پدا، هلاسيئے وھدا په وتى آسر و آكبتا جاه جنهٽ.“ ❻